

Betegoktatás jelentősége vesetranszplantációban **The importance of patient education in kidney transplantation**

Barth Anita¹, Szöllősi Gergő József², Nemes Balázs³

¹tanársegéd, Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar, Egészségtudományi Intézet
Ápolástudományi Tanszék

²tanársegéd, Debreceni Egyetem Népegészségügyi Kar

³tanszékvezető egyetemi docens, Debreceni Egyetem, Általános Orvostudományi
Kar, Sebészeti Intézet, Szervtranszplantációs Tanszék

Bevezetés: A tudás, mint potenciálisan módosítható faktor a megfelelő döntéshozatal előfeltétele.

Célkitűzés: Kutatásunk során a krónikus vesebetegek körében vizsgáltuk az egyes vesepótló kezelési módokkal kapcsolatos ismereteket, a tudást befolyásoló tényezőket és egyúttal betegoktatást végeztünk a vesetranszplantációval kapcsolatosan.

Anyag és módszer: Az első körös adatfelvétel összesen 254, az ismeretátadás utáni második, 115 vesebeteg bevonásával valósult meg. Az ismereteket befolyásoló tényezőket tíz magyarázó változóra korrigált többváltozós lineáris regresszióval értékeltük.

Eredmények: Eredményeink alapján elmondható, hogy a felsőfokú ($\beta=1,502$, $p<0,001$) és a középfokú ($\beta=2,346$, $p<0,001$) iskolai végzettséggel rendelkező betegek egyaránt magasabb tudáspontszámot értek el, az alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkezőkhöz képest. A korábban veseátültetésen már átesett betegek 2 ponttal magasabb pontszámot értek el a veseátültetésben még nem részesültekhez viszonyítva ($\beta=2,024$, $p<0,001$). Szignifikánsan magasabb pontszámot értek el azok a betegek is, akik megfelelő egészségműveltségi szinttel rendelkeztek ($\beta=1,344$, $p<0,001$). A résztvevő vesebetegek szignifikánsan magasabb pontszámot értek el a tudásszintfelmérő teszten, több hónappal a betegedukációt követően is ($p<0,001$).

Következtetések: Az általunk azonosított hiányosságok segíthetnek az egészségügyi szakemberek számára abban, hogy melyek azok a területek, amelyekre a betegoktatás során hangsúlyt kell fektetni a beteg-együttműködés és az eredmények javítása érdekében.

Kulcsszavak: krónikus vesebetegség, vesetranszplantáció, dialízis kezelés, betegedukáció